

Pentru comenzi și informații: 0341/881.647

www.edituraeduard.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TWAIN, MARK

Aventurile lui Tom Sawyer / Mark Twain. - Lumina:
Editura Eduard, 2022

ISBN 978-606-571-909-5

821.111

Tipar: ARTPRINT

Email: office@artprint.ro

Mark Twain

AVENTURILE LUI TOM SAWYER

editura
Eduard

ÎNCHEIERE

Așa se încheie cronica noastră. A fost doar povestea unui BĂIAT și trebuie să ne oprim aici. Dacă am continua-o, ar deveni povestea unui BĂRBAT. Când cineva scrie o carte despre oamenii mari, știe exact unde trebuie să se oprească, adică va încheia cartea cu o căsătorie. Dar când scrie o carte despre tineri, trebuie să se oprească unde crede el că e mai bine.

Majoritatea personajelor care apar în această carte trăiesc încă, sunt acum oameni prosperi și fericiți. Într-o zi, cândva, poate vom găsi de cuviință să reluăm din nou povestea celor mici, ca să vedem ce fel de bărbați sau femei au devenit de-atunci încoace. Așa că cel mai bine ar fi să nu dezvăluim nimic acum despre acea parte a vieții lor.

CUPRINS

Partea 1	5
Capitolul I.....	5
Capitolul II.....	15
Capitolul III.....	22
Partea a 2-a	29
Capitolul IV.....	29
Capitolul V.....	41
Capitolul VI.....	47
Capitolul VII.....	61
Partea a 3-a	68
Capitolul VIII.....	68
Capitolul IX.....	75
Capitolul X.....	83
Capitolul XI.....	90
Capitolul XII.....	96
Partea a 4-a	102
Capitolul XIII.....	102
Capitolul XIV.....	111
Capitolul XV.....	119
Capitolul XVI.....	125
Capitolul XVII.....	136
Partea a 5-a	141
Capitolul XVIII.....	141
Capitolul XIX.....	151
Capitolul XX.....	154
Capitolul XXI.....	160
Capitolul XXII.....	169

Partea a 6-a **173**

Capitolul XXIII 173

Capitolul XXIV 181

Capitolul XXV 183

Capitolul XXVI 192

Capitolul XXVII 202

Partea a 7-a **206**

Capitolul XXVIII 206

Capitolul XXIX 210

Capitolul XXX 220

Capitolul XXXI 231

Partea a 8-a **242**

Capitolul XXXII 242

Capitolul XXXIII 246

Capitolul XXXIV 259

Capitolul XXXV 263

Încheiere **270**

PARTEA 1

Capitolul I

TOM!
Niciun răspuns.
– TOM!

Niciun răspuns.

– Dar mă întreb, ce se întâmplă cu băiatul acesta?

TOM!

Niciun răspuns.

Bătrâna doamnă își trase ochelarii pe vârful nasului și privi pe deasupra lor, prin cameră; apoi îi împinse pe nas și privi pe dedesubtul lor. Rareori sau chiar deloc nu privea și PRIN ochelari înspre un lucru așa neînsemnat ca băiețelul ăsta. Erau ochelarii ei de zile mari, mândria ei și erau destinați a-i conferi „stil”, și nu ca să-i folosească – ar fi putut vedea și printr-o pereche de geamuri de cuptor, la fel de bine. Se uită perplexă pentru o clipă și apoi spuse, nu tocmai amenințător, dar suficient de tare cât să fie auzită de toate mobilele din casă:

– Nu pun eu mâna pe tine? Am să...

Și nu-și mai continuă amenințarea pentru că se aplecă sub pat cu mătura, așa că avea nevoie de respirație ca să-și sublinieze loviturile. Dar nu scoase de acolo decât pisica.

– N-am mai văzut niciodată un băiat ca ăsta!

Se îndreptă apoi de spinare și o luă spre ușa deschisă și, așezându-se în cadrul ei, privi afară printre straturile de roșii și buruieni din grădina de legume. Nici urmă de Tom.

LRPIS | Water books
Apoi ridică vocea până la un nivel calculat anume pentru distanțe și strigă:

– Tom!

Se auzi un zgomot slab în spatele ei, iar ea se întoarse chiar la țanc cât să înșface un băiețel de pulpana hainei și să-l oprească astfel din goană.

– Așa. Cum de nu mi-a trecut prin minte să caut în cămară. Ce căutai acolo?

– Nimic.

– Nimic. Uită-te la mâinile tale. Și la gura ta. Cu ce te-ai mântit așa?

– Nu știu, mătușă.

– Lasă că știu eu. Dulceață, asta este. Ți-am spus de o sută de ori să-mi lași dulceața în pace, că de nu, te jupoi. Unde e nuiiua aia?

Nuiiua cu pricina zvâcni prin aer – semn că primejdia era mare.

– Doamne! Uită-te în spatele dumitale, mătușă!

Bătrâna doamnă se răsuci, smulgându-și fustele din fața pericolului. Puștiul o rupse la fugă, se cățără repede pe gardul înalt și dispăru dincolo de acesta.

Mătușa sa Polly rămase uimită un moment, apoi izbucni ușor în râs:

– Oare chiar nu mă învăț minte? Ce să-i fac? Să-l spânzur? Nu mi-a jucat, oare, destule feste, de când îi tot port de grijă? Dar proștii bătrâni sunt cei mai mari proști. Nu poți învăța un cal bătrân la buiestru, așa se spune. Dar, Doamne, niciodată nu face aceleași lucruri, două zile la fel. Cum să știu, biata de mine, ce mai urmează? Iar el parcă ar ști cât poate să mă chinuiască până să mă scoată din țâțâni și știe și că, dacă reușește să-mi dea un minut de răgaz

sau dacă mă face să râd, s-a terminat, iar eu nici nu-l pot bate. Nu-mi pot face datoria față de băiatul ăsta și acesta e adevărul, Dumnezeu știe. De nu pui mâna pe nuii, strici copilul, cum scrie în Biblie. Sunt o mare păcătoasă și sufăr pentru amândoi, o știu. E un nichipercea fără pereche, dar n-am ce face! E copilul surorii mele moarte, biata de ea, și n-am inima să-l pedepsesc cumva. De câte ori îl las să scape, mă doare conștiința, iar când îl lovesc, mi se rupe inima. Până la urmă, omul născut din femeie nu trăiește mult; și la câteva zile are numai griji, cum spune și Scriptura, și eu sunt sigură că e așa. În seara asta* o să tragă chiulul [*în sud-vest pentru «după-amiază»], iar eu o să fiu din nou obligată să-l pun să muncească, mâine, ca pedeapsă. E tare greu să-l pun să muncească sâmbăta, când toți băieții sunt acasă, dar el urăște munca mai mult decât orice altceva, iar eu trebuie să-l pun să facă unele din treburile mele, dacă nu vreau să fiu pierzania acestui copil”.

Tom chiar a tras chiulul, dar s-a distrat foarte bine. S-a întors acasă abia la vremea când trebuia să-l ajute pe Jim, micul băiat negru, să taie lemnele pentru a doua zi și să despice surcele înainte de cină – cel puțin se întorsese la timp cât să-i povestească lui Jim aventurile sale, în timp ce Jim a făcut trei sferturi din muncă. Fratele mai mic al lui Tom (sau, mai degrabă, fratele lui vitreg) Sid, terminase aproape toată treaba pe care trebuia s-o facă (să culeagă surcelele), pentru că era un băiat liniștit și nu se ținea de boacâne și giumbușlucuri.

Pe când Tom își mânca masa de seară și fura niște zahăr, că tot avea ocazia, Mătușa Polly îi puneă întrebări peste întrebări, care mai de care mai meșteșugite, ca

să-l prindă cu mâța-n sac. Ca toate sufletele simple, se considera și ea tare vicleană și credea că este înzestrată cu un talent aparte pentru diplomația misterioasă și adora să-și contemple cele mai transparente instrumente ca pe niște nestemate ale vicleniei ei. Așa că spuse:

- Tom, a fost cam cald la școală, azi, nu-i așa?
- Ba da, mătușă.
- Tare cald, nu?
- Da, mătușă.
- Și n-ai avut chef să mergi la scăldat?

Tom se simți străbătut de un fior de teamă – o bănuială neplăcută. Cercetă chipul Mătușii Polly, dar nu putu desluși nimic. Așa că spuse:

- Nu, mătușă... adică, nu prea.

Bătrâna doamnă întinse mâna și atinse cămașa lui Tom, apoi spuse:

- Dar acum, parcă nu-ți mai e atât de cald, totuși.

Și o flată faptul că descoperise cămașa uscată, fără ca nimeni să fi știut ce avea ea de gând. Dar, în ciuda acestui lucru, Tom știa dincotro bătea vântul acum. Așa că îi anticipă următoarea mișcare:

– Unii dintre noi am băgat capul sub cișmea. Al meu e încă ud, vedeți?

Mătușa Polly se simți jignită la gândul că nu dăduse atenție acestei mici dovezi și că se lăsase dusă de nas. Apoi avu o nouă inspirație:

– Tom, sper că, atunci când ai băgat capul sub cișmea, nu ți-ai descusut gulerul bluzei acolo unde îl cususem, nu? Desfă-ți haina!

Încurcătura dispăru de pe chipul lui Tom. Își deschise haina. Gulerul cămășii sale era cusut zdravăn.

– Belea ce ești! Bine, de data asta treacă-meargă! Voiam să știu dacă ai tras chiulul și ai fost la scăldat. Dar te iert, Tom. Cred că ești un soi de brânză bună, cum se spune – am să fiu cu ochii pe tine! Dar numai de data asta ai scăpat.

Îi cam părea rău că inteligența ei dăduse greș, dar era pe jumătate mulțumită că Tom părea să o fi ascultat și se comportase cum trebuie măcar o dată.

Dar Sidney spuse:

– Ei, acu' dacă n-aș fi știut că i-ai cusut gulerul cu ață albă... Da' ața aia e neagră.

– Cum, dar am cusut cu ață albă! Tom!

Dar Tom nu mai așteptase și restul. Pe când ieșea pe ușă, spuse:

– Sidy, ți-o plătesc eu pentru asta!

Când ajunse într-un loc sigur, Tom se uită cu atenție la două ace mari, înfipite în poalele hainei sale și în care era ață; unul dintre ace avea ață albă, iar celălalt ață neagră. Își spuse:

„Mătușa nici n-ar fi băgat de seamă, dacă nu era Sid. Am uitat! Uneori coase cu alb, alteori coase cu negru. Tare mi-aș dori să se hotărăscă să folosească ori una, ori alta dintre culori. Nu le pot ține contul. Dar o să-i mulțumesc eu lui Sid pentru asta. O să-l învăț eu minte!”

Nu era el tocmai Băiatul Model al satului. Dar îl cunoștea el bine pe băiatul model și nu îl avea la inimă.

După vreo două minute, sau chiar mai puțin, uitase deja de toate necazurile. Și nu pentru că necazurile lui ar fi fost cu vreo fărâmă mai ușoare sau mai puțin amare decât cele ale oamenilor mari, dar o nouă preocupare le alungase din mintea lui pentru o vreme. Tot așa cum

nefericirea oamenilor mari este uitată în entuziasmul unor noi preocupări. Acest nou interes era într-un fel nou de a fluiera, pe care tocmai îl deprinsese de la un negru și pentru care suferea că nu îl putea practica în voie și netulburat. Era alcătuit dintr-un cântec ciudat, ca de pasăre, un fel de tril lichid, produs prin atingerea limbii de cerul gurii, la intervale scurte în mijlocul cântecului – cititorul își amintește probabil cum se face, dacă a fost vreodată băiețel. Sânguița și atenția i-au adus curând priceperea, așa că se plimba în sus și în jos pe stradă, cu gura plină de armonii și cu sufletul plin de recunoștință. Se simțea cam ca un astronom care ar fi descoperit o nouă planetă – dar, fără îndoială, în ce privește forța, profunzimea și plăcerea fără limite, avantajul ar fi fost de partea băiatului, și nu a astronomului.

Serile de vară erau lungi. Încă nu se întunecase. Deocamdată, Tom își încerca fluieratul. Deodată, în fața lui apăru un străin – un băiat mai înalt o idee decât el. Un nou-venit, de orice vârstă sau sex, era o ciudățenie deosebită pentru ponositul și micul târgușor St. Petersburg. Băiatul acesta era bine-îmbrăcat, iar asta fiind ciudat – bine-îmbrăcat, în zi de lucru. Era pur și simplu uimitor. Pălăriuța lui era o chestie elegantă, vestonul său scurt din stofă albastră, închis cu nasturi, era nou și la modă și tot așa erau și pantalonii lui. Era încălțat cu pantofi, deși era abia vineri. Purta chiar și cravată, o bucată strălucitoare de panglică. Avea un aer de orășean care îl făcuse praf pe Tom. Cu cât îl privea Tom mai mult pe acest băiat neobișnuit, cu cât privea mai cu atenție gâteliile acestuia, cu atât mai ponosite i se păreau hainele sale. Niciunul dintre băieți nu scotea o vorbă. Dacă unul

se mișca, se mișca și celălalt – dar numai în lateral, într-un fel de cerc; rămâneau mereu față în față și se priveau tot timpul în ochi. În sfârșit, Tom spuse:

- Pot să te fac praf!
- Mi-ar plăcea să încerci.
- Chiar aș putea, să știi.
- Nu, nici măcar n-ai putea.
- Ba da, pot.
- Ba nu, nu poți.
- Ba pot!
- Ba nu!

A urmat o pauză penibilă. Apoi Tom întrebă:

- Dar cum te cheamă pe tine?
- Poate că nici nu e treaba ta...
- Atunci voi face să fie treaba mea.
- Și de ce n-ai face-o?
- Dacă mai spui multe, așa va fi.
- Multe, multe, multe! Acum, aici!
- Te crezi tare deștept, așa-i? Te-aș putea bate cu o mână legată la spate, dacă aș vrea.
- Atunci de ce n-o faci? Tot spui că poți s-o faci.
- Bine, am s-o fac, dacă te pui cu mine.
- Oh, da – am văzut familii întregi în aceeași încurcătură.
- Istețule! Te crezi cineva, nu? Ce pălărie grozavă!
- Poți să mi-o scoți tu dacă nu-ți place. Te provoc să mi-o scoți de pe cap – și oricine ar răspunde provocării va mușca din țărână.
- Ești un mincinos!
- Iar tu ești alt mincinos!
- Ești un bătăuș mincinos și ai să vezi tu!

– Mai du-te și te plimbă!
 – Să știi că dacă mi-ai da un pic din tupeul tău, aș lua o piatră și ți-aș arunca-o în cap.

– Da, desigur...

– Să știi că așa am să fac.

– Și de ce n-o faci? De ce tot spui și nu faci nimic? De ce nu faci nimic? Pentru că ți-e frică, îți spun eu...

– Ba nu mi-e frică deloc.

– Ba ți-e frică.

– Ba nu.

– Ba ți-e frică.

Urmă o altă pauză, apoi încă niște priviri și ocoluri date celuilalt. La un moment dat, erau umăr lângă umăr.

Tom spuse:

– Să pleci de aici!

– Ba să pleci tu însuși!

– Eu n-am să plec.

– Nici eu.

Așa că se proptiră fiecare în câte un picior, îmbrâncindu-se cu forță și aruncându-și unul celuilalt priviri pline de ură. Dar niciunul dintre ei nu putu să câștige vreun avantaj față de celălalt. După ce se luptară până se încălziră și se înroșiră la față, fiecare slăbi strânsoarea fără a-l scăpa din ochi pe celălalt, iar Tom spuse:

– Ești un laș, care n-are forță nici cât un cățeluș. Am să te spun fratelui meu și o să te termine cu degetul lui mic; și am să-i spun și eu s-o facă.

– Ce-mi pasă mie de fratele tău mai mare? Am și eu un frate mai mare decât el – și, mai mult, l-ar putea azvârli pe frate-tău peste gardul ăsta. [Amândoi frații erau, desigur, imaginari.]

– Asta e o minciună.

– Așa spui TU, dar nu mă face să-ți arăt că e așa.

Tom trase o linie în nisip cu degetul mare de la picior, și spuse:

– Îndrăznește să depășești linia asta și te bat până n-ai să te mai poți ține pe picioare. Oricine ar avea îndrăzneala s-o facă, o să încaseze o chelfăneală.

Băiatul cel nou trecu, desigur, peste linie numaidecât și spuse:

– Ai spus c-o vei face, acum să vedem dacă o faci.

– Nu mă mai provoca; mai bine ai băga de seamă.

– Ai spus că o vei face, de ce nu-ți ții cuvântul?

– Pe onoarea mea! Pe doi cenți, că am s-o fac.

Băiatul cel nou scoase două monede mari din buzunar și i le întinse în bătaie de joc. Tom le aruncă pe jos. Într-o clipită, băieții se tăvăleau și se trânteau în țărână, încleștați unul de celălalt, ca doi motani; și trăgeau unul de celălalt și își rupseră părul și hainele, se loviră cu pumnii și își zgâriară nasurile, acoperindu-se de praf și de glorie. Apoi apăru confuzia și, din învălmășeala încăierării lor, Tom apăru așezat călare pe băiatul cel nou și cărându-i la pumni.

– Spune că te predai! strigă el.

Dar băiatul nu se mai lupta decât să se elibereze. Plângea – mai mult de furie.

– Spune, spune că te predai! – și loviturile curgeau în continuare.

În sfârșit, străinul mai scăpă din strânsoare:

– Mă predau!, iar Tom îl lăsă să se ridice și spuse:

– Asta o să te învețe minte. Să fii mai atent cu cine te pui, data viitoare.